

จดที่ ๕๑
ลงที่ ๙.๐.๘.๙๙
เวลา ๑๐:๓๑

บันทึกข้อความ

๑๙
ส่วนราชการ ปค. (สน.มน.)
ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ก.๔๒๔๗

โทร. ๐ ๒๒๒๖ ๕๕๕๗

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลและหมู่บ้านตามบทบาทของ ปค.

เรียน พอ.สน.ปท. พอ.สน.สก. และ หน.ผตปค.

ด้วย มท. (ปค.) แจ้งแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบ มท. ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยให้ทุกจังหวัดแจ้งอำเภอ จัดทำโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” จัดการฝึกอบรมราชภาราอาสาสมัครทั้งในหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเองและหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของฝ่ายปกครองในตำบลและหมู่บ้าน ต่อมา ปค. (สน.มน.) ได้จัดทำแผนการตรวจติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผอส.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ทั่วประเทศ (ยกเว้น ๓ จชต. และ ๔ อำเภอของ จ.สงขลา) ในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย จำนวน ๒๙ จังหวัด และ ๒๙ อำเภอ ในระหว่างวันที่ ๑๓ มีนาคม ถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ซึ่งพบว่าจังหวัดและอำเภอ ได้นำเสนอผลการปฏิบัติและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์หลายประการรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

ปค. พิจารณาแล้ว ในการไปตรวจติดตามการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย (ชุดฝึก) ของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผอส.) ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในขณะนี้ว่า ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบรองรับ และการทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนจากจังหวัดและอำเภออย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลและหมู่บ้านตามบทบาทของ ปค. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ ผตปค. ใช้โอกาสที่ไปตรวจราชการในพื้นที่ ออกตรวจเยี่ยมการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

๒. ให้ สน.ปท. นำประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเครื่องแบบชุดฝึกของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผอส.) ไปพิจารณาดำเนินการ ตามความเหมาะสมกับการทำหน้าที่ของฝ่ายปกครอง

๓. ให้ สน.สก. ให้การสนับสนุนเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยในหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การทำหน้าที่ขอบคุณกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ร้อยตรีรวมโภ ๐๑๐๙
(อาทิตย์ บุญญาโลภัต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สรุปผลการตรวจติดตามการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลหมู่บ้าน ตามบทบาทฝ่ายปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘
กรมการปกครอง (สำนักกิจการความมั่นคงภายใน)

เป้าหมาย ๒๙ จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้น ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา

ลำดับ	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
๑.	การดำเนินงาน ผรศ.	๑. อัตรา ผรศ. (๒๙ จังหวัด) ๑๐,๖๑๑ คน ผ่านการฝึกอบรมฯ ๕,๙๗๙ คน ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมฯ ๔,๖๗๒ คน ("หลักสูตรการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในหมู่บ้าน" จากศูนย์ฝึกอบรมมวลชน จังหวัดประจำศูนย์ฯ) ๒. เกือบทุกจังหวัดมีการจัดตั้ง ชมรม ผรศ. บางอำเภอเมืองทุนสวัสดิการสำหรับ ผรศ. ๓. บางจังหวัดมีการพัฒนาศักยภาพ ผรศ. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯลฯ และฝึกบทวน ระเบียบแก้ ท่าบุคคลมือเปล่า ก่อนหรือหลัง การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯลฯ ๔. มีการมอบหมายภารกิจให้ ผรศ. รักษา ความสงบในพื้นที่ เช่น หาดข่าว อยู่เรวยามฯ ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด ออกลาดตระเวน เพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย	๑. ไม่มีอัตรา ผรศ. เช่น หมู่บ้านที่มีพื้นที่ ติดชายแดน หมู่บ้านปกติแต่มีปัญหา อาชญากรรม ยาเสพติดมาก และหมู่บ้าน อพป. ที่จัดตั้งใหม่ ๒. ชุดฝึกของ ผรศ. มีความหลากหลาย ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และไม่มีระเบียบรองรับที่ชัดเจน	๑. ขอให้ ปค. จัดสรรงบประมาณ ในการฝึกอบรม ผรศ. เพิ่มขึ้น เนื่องจากยังมี ผรศ. จำนวนมาก ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมจัดตั้งฯ ๒. ขอให้ ปค. พิจารณาเพิ่มกรอบ อัตรากำลัง ผรศ. ให้มีทุกหมู่บ้าน (โดยเฉพาะหมู่บ้านพื้นที่ชายแดน หมู่บ้าน อพป. และหมู่บ้านที่มี ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด) ๓. ขอให้ ปค. มีแนวทางที่ชัดเจน เกี่ยวกับการแต่งกาย ชุดฝึก ของ ผรศ.	ทุกจังหวัด
๒	การดำเนินงาน ชรบ.	๑. จังหวัดได้ดำเนินการโครงการ ๑ ตำบล ๑ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ครบทั้ง ๒๙ จังหวัด ทั้งในหมู่บ้าน อพป. และหมู่บ้านปกติ โดยมี ชรบ. จำนวนประมาณ ๑๓๓,๔๔๔ คน เฉลี่ยหมู่บ้านละ ๖ คน ๒. ใน การฝึกอบรมจัดตั้ง/บททวน ชรบ. มีบาง จังหวัดที่ใช้งบประมาณของจังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ นครสวรรค์ แพร่ นครศรีธรรมราช และ เมืองส่องสอน)	๑. มีบางจังหวัดงบประมาณมีน้อย ไม่เพียงพอในการจัดฝึกอบรมจัดตั้ง/บททวน ชรบ. ให้ครบถ้วนหมู่บ้าน ๒. ชรบ. ในพื้นที่หลายคณผ่านการฝึกอบรม จัดตั้งแล้ว แต่ยังไม่มีเครื่องแต่งกายชุด ชรบ. ใน การสวมใส่ปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากจังหวัด/ อำเภอไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดหา เครื่องแต่งกาย ชรบ.	๑. ขอให้ ปค. พิจารณาจัดสรร งบประมาณให้จังหวัด/อำเภอ ฝึกอบรมบททวน ชรบ. ในตำบล หมู่บ้านที่ยังไม่ดำเนินการ ฝึกอบรมจัดตั้งฯ ๒. ขอรับการสนับสนุนเครื่องแต่งกาย ชุด ชรบ. ในส่วนที่ยังขาดแคลน	จ.สุโขทัย อุทัยธานี อ่างทอง กระปี้ ตาก ตราด ยะลา ยะลา เชียงใหม่ สุพรรณบุรี ราชบุรี และ จ.นครศรีธรรมราช

ลำดับ	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
๒	การดำเนินงาน ชรบ.	<p>บางจังหวัดใช้งบประมาณของ อปท. และบางจังหวัดอำเภอใช้งบบูรณาการของอำเภอ เงินชุมชนกำนันผู้ใหญ่บ้านฯ ผลกำไรจากเงิน กองทุนหมู่บ้าน เงินบริจาคในหมู่บ้านจัดทำ เครื่องแต่งกาย ชรบ.</p> <p>๓. จังหวัด/อำเภอได้มอบบุคลากร จัดทำบัตร ประจำตัวให้ ชรบ. ออกสำสั่งใช้ ชรบ.</p> <p>๔. ชรบ. ในพื้นที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) อยู่เรวยามในหมู่บ้าน ตำบล สถานที่ราชการ เฝ้าระวังสถานที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เพื่อรักษาความ สงบเรียบร้อย โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน (๒) ร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ การตั้ง จุดตรวจ/จุดสกัด ในเทศบาลงานประเพณีต่าง ๆ (๓) ร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ หน่วยงานอื่นๆ ในการออกลาดตรวงในพื้นที่ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด ด้านอาชญากรรม ยาเสพติด ป้าแม่ คนต่างด้าวฯ โดยได้ร่วมจับกุมผู้ต้องหาพร้อมของกลาง (๔) ป้องกันและบรรเทาภัย โดยช่วยเหลือ ประชาชนที่ประสบเหตุ เช่น ซ่อมแซม บ้านเรือนราษฎร์ ดับไฟป่าและจัดทำแนวกันไฟ (๕) รักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวย ความสะดวกแก่ประชาชนในงานศพ งานสมรส งานบวชฯ (๖. จังหวัดได้จัดทำฐานข้อมูล ชรบ. แยกเป็น รายหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ส่งให้ ปค. แล้ว จำนวน ๒๕ จังหวัด 	<p>๓. จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายแดน ชายทะเล เกาะแก่ง และจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ มียาเสพติด แพร่ระบาด เป็นพื้นที่เสี่ยงอันตราย แต่ยัง ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์จำเป็นในการปฏิบัติ หน้าที่ เช่น เสื้อเกราะป้องกันกระสุน รถยนต์ที่มีสมรรถนะสูง อาวุธปืนลูกซอง พัฒนาระบบปืนลูกซอง เครื่องรับ-ส่ง วิทยุสื่อสาร เสื้อกั๊กสะท้อนแสง กล้องส่องทางไกล ไฟสัญญาณ จราจรฯ</p> <p>๔. เครื่องแต่งกายชุด ชรบ. ยังไม่มีชั้นยศ ของผู้บังคับบัญชา ชรบ. ทำให้ไม่ทราบ ความแตกต่างระหว่าง ชรบ. และ ผู้บังคับบัญชา ชรบ.</p> <p>๕. ชรบ. ปฏิบัติหน้าที่อยู่เรวยาม ลาดตรวงในพื้นที่สำคัญ ตราชตระ ลำบาก แต่ ชรบ. ไม่มีค่าตอบแทน ไม่มีเบี้ยเลี้ยง เมื่อน อบรม. อปพร. ทำให้ขาดขวัญ กำลังใจ และเป็นภาระของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการ เลี้ยงอาหาร เครื่องดื่ม</p> <p>๖. บางพื้นที่เป็นสังคมเมือง ไม่ค่อยมีราชภัฏ ที่มีจิตอาสาและราชภัฏต้องทำงานเลี้ยงชีพ ประกอบกับ ชรบ. ไม่มีค่าตอบแทน ทำให้ ราชภัฏโดยเฉพาะวัยทำงานติดภาระส่วนตัว ๗. ไม่มีโครงสร้างบริหารงาน ชรบ. ในระดับ จังหวัด</p>	<p>๓. ขอให้ ปค. พิจารณาจัดหา เสื้อเกราะบังกันกระสุน รถยนต์ ที่มีสมรรถนะสูง อาวุธปืนลูกซอง พัฒนาระบบปืนลูกซอง เครื่องรับ-ส่ง วิทยุสื่อสาร เสื้อกั๊กสะท้อนแสง กล้องส่องทางไกล ไฟสัญญาณ จราจรฯ</p> <p>๔. ขอให้ ปค. แก้ไขระเบียบ มท.๔ ให้มีโครงสร้าง ชรบ. ระดับจังหวัด และมีการกำหนดชั้นยศ/ สัญลักษณ์/เครื่องหมาย บ่งบอก ว่าเป็นผู้บังคับบัญชา ชรบ. ทุกตำแหน่งให้ชัดเจน</p> <p>๕. ขอให้ ปค. สนับสนุนเสื้อกั๊ก ชรบ. เนื่องจากมีความคล่องตัวสูง ในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๖. ขอให้ ปค. พิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทน เบี้ยเลี้ยง ค่าอาหาร เครื่องดื่ม ชรบ. ในการออกปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๗. ขอให้ ชรบ. ได้รับสิทธิเชื้อ อาวุธปืนสวัสดิการ ปค. (โครงการ จัดหาอาวุธปืนสวัสดิการ)</p>	<p>จ.ระยอง ตราด ชุมพร ระนอง พัทฯ กระปี จ.นครศรีธรรมราช</p> <p>จ.แพร่ นครพนม เลย จันทบุรี อ่างทอง จ.สุพรรณบุรี</p> <p>- จ.บึงกาฬ หนองคาย แม่ย่องส่อน เลย ตราด จันทบุรี ยะลา เพชรบุรี</p> <p>- จ.เลย นครศรีธรรมราช เพชรบุรี ราชบุรี ยะลา เพชรบุรี</p> <p>ตรด เพชรบูรณ์ หนองคาย</p> <p>- จ.จันทบุรี จ.แม่ย่องส่อน</p>

ลำดับ	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
๓.	การบริหารงาน หมู่บ้าน อพป. อาชุรปีนและกระสุนปืน ของทางราชการ	๑. จังหวัดมีการติดตามผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน อพป. ๒. จังหวัดมีการจัดทำทะเบียนคุณอาชุรปีน อพป. ๓. จังหวัดมีการรายงานสถานะเงินอุดหนุน หมู่บ้าน อพป.	๑. หมู่บ้าน อพป. ที่จัดตั้งหลังปี ๒๕๓๗ ไม่มีเงินอุดหนุนหมู่บ้าน อพป.หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท และไม่มีอาชุรปีนลูกซอง พร้อมกระสุนปืนลูกซองสนับสนุน โดยเฉพาะ ในหมู่บ้าน อพป. ที่จัดตั้งใหม่ ๒. อาชุรปีนในหมู่บ้าน อพป. มีสภาพเก่า ชำรุด และไม่เพียงพอในการใช้ปฏิบัติหน้าที่ ๓. บางจังหวัดยอดเงินอุดหนุนหมู่บ้าน อพป. ไม่ตรงกับความเป็นจริง บางหมู่บ้านไม่มีเงิน คงเหลือและยังไม่สามารถติดตามได้ ๔. อัตรากำลังของปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง มี้อยไม่สามารถทำงานหมู่บ้าน อพป. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๕. ผู้นำหมู่บ้าน อพป. บางพื้นที่ยังไม่ค่อย เข้าใจบทบาทของตนในการทำหน้าที่บริหาร หมู่บ้าน อพป. ทำให้การขับเคลื่อนหมู่บ้าน อพป. ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ๖. อาชุรปีนลูกซองหมู่บ้าน อพป. ที่ ปค. เรียกเก็บไปยังไม่ได้รับคืน บางระบบอยู่ที่ นำส่งไปรี้ที่หน่วยทหารได้รับกลับมาทั้งที่ มีการชำระ	๑. ขอให้ ปค. พิจารณาจัดสรรงiven อุดหนุนหมู่บ้าน อพป. ให้กับหมู่บ้าน เพื่อใช้บริหารงาน และสนับสนุน อาชุรปีนลูกซองพร้อมกระสุนปืน ลูกซองให้หมู่บ้าน อพป. ที่จัดตั้งใหม่ ๒. เพิ่มกรอบอัตรากำลังของ ผอส. ในหมู่บ้าน อพป. ที่ยังไม่มี ผอส. ๓. ขอให้ ปค. มีแนวทางติดตาม เงินอุดหนุนหมู่บ้าน อพป. ๔. ขอให้ ปค. จัดฝึกอบรม ปลัดอำเภอรับผิดชอบงาน อพป. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงาน อพป. (ปลัดอำเภอ งานส่งเสริมการปกครอง) ๕. ขอให้ มท. ลดขั้นตอนการ ขอรับการสนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง สำหรับใช้ในการฝึกอบรมจัดตั้ง/ ทบทวน ชรบ. ให้สะดวก รวดเร็ว เช่น เปิดจ่าย กระสุนปืนจาก ส่วนกลางได้โดยตรง เนื่องจาก หลายจังหวัดไม่มีกระสุนปืนสำรอง	ทุกจังหวัดที่มีหมู่บ้าน อพป. จัดตั้งใหม่ จ.เพชรบูรณ์ จ.ระนอง จ.พังงา จ.ระนอง

